

Vuosijohtamisen talouden seurantaraporttien aikataulut

Sisälllys

TURKU VUOSI 2017

TULOKSEN MUODOSTUMINEN

RAHOITUSASEMA

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

TURKU KONSERNI (ei ovk 1 ja 3)

TOIMIALAT

Turku vuosi 2017

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ

Talousalueen kehitys

Seudullinen kehitysennuste on positiivinen

Turun seutukunnan yritysten kaikkien toimialojen liikevaihto kasvoi +8,7 % tammi-kesäkuussa 2017 vuoden takaiseen verrattuna.

- Teollisuuden (pl. Meyer Turku) liikevaihto kasvoi + 15,7 %.
- Rakentamisen toimialalla vastaavasti + 15,1 %.

Työmarkkinat

Työttömyysaste Turun seutukunnassa syyskuun lopussa 10,7 %, laskua vuoden takaiseen 2,6 %-yksikköä.
Työttömyysaste Turussa 13,3 %, laskua vuoden takaiseen 2,6 %-yksikköä.

Väestönmuutokset

Turun syyskuun lopun ennakkoväkiluku 188 971.
Arvio vuoden 2017 lopussa 189 209 (jos kehitys jatkuu kuten kolmena edellisvuotena keskimäärin).

Positiivinen kehitys heijastuu palvelujen kysyntään

Kaupungin talousennusteen näkymät kuluvalle vuodelle

Nettokäyttömenoja 0,6 milj. euroa edellisvuotta enemmän (ilman Turku 2029 säätiön sijoitusta)

Käyttömenojen hallinnassa onnistuttu, tulokertymä alenisi edellisestä vuodesta.

Verorahoitusennuste heikkenee 10,7 milj. euroa edellisestä vuodesta

Verotulot paranee 11,1 milj. euroa ja valtionosuudet heikkenee 21,8 milj. euroa edellisvuodesta ennusteen mukaan

Vuosikate-ennuste ei kata poistoja

Vuosikate kattaa vajaa puolet poistojen määrästä (n. 75 % kun oikaistu Turku 2029 säätiön vaikutus kertaluonteisena)

Tulosennuste

Tillikauden tulos - 4,9 milj. euroa ja ylijäämä 12,3 milj. euroa

Tilikauden tulos ilman satunnaisia eriä -27,9 milj. euroa ja alijäämä -10,7 milj. euroa

Toiminnan ja investointien rahavirta positiivinen johtuen vesiliikelaitoksen yhtiöittämisestä

Toiminnan ja investointien rahavirta 52,7 milj. euroa negatiivinen ilman vesiliikelaitoksen yhtiöittämistä

Lainakannan lisäys 100,0 milj. euroa, lainataan edelleen tytäryhtiöiden investointeihin

Taloudellinen ympäristö edelleen haastava

Tulorahoitus ei riitä investointeihin

Elinkeinoelämän kasvu ja väestön kehitys tuovat paineita palveluiden kysyntään. Terveyspalvelujen ja erikoissairaanhoidon sekä päivähoitopalvelujen kysynnän kasvu näkyy v. 2017 ennusteessa, heijastuu kustannuspaineina suunnitelmakaudelle

Kuntatalouteen kohdistetaan edelleen lukuisia laskennallisia valtionosuusleikkauksia, kiky-päätösten heikentävät yhä kuntatalouden verotuspohjan kehittymistä, työmarkkinaratkaisut tuovat epävarmuutta

Kaupungin henkilöstö (1.1. - 30.9.2017)

- Työvoiman käyttö ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita laski raportointijaksolla 65,6 henkilötyövuodella edellisestä vuodesta, kun huomioidaan tehdyt organisaatiomuutokset*. Työvoiman käytössä kasvua oli konsernihallinnossa, vapaa-aikatoimialalla ja kiinteistötoimialalla. Muilla toimialoilla työvoiman käyttö laski tai pysyi lähes ennallaan. Koko vuoden osalta työvoiman käytön ennustetaan kasvavan lievästi edellisestä vuodesta.
- Henkilöstökulut koko henkilöstön osalta olivat raportointijaksolla 365,7 milj. euroa, josta palkat ja palkkiot 289,3 milj. euroa ja henkilösivukulut yhteensä 76,4 milj. euroa. Henkilöstökulut laskivat 2,9 % edellisen vuoden tasosta, kun huomioidaan tehdyt organisaatiomuutokset*. Laskua oli erityisesti henkilösivukuluissa. Palkat ja palkkiot laskivat raportointijaksolla 0,2 %*. Koko vuoden osalta henkilöstökulujen ennustetaan laskevan 2,2 % edellisestä vuodesta. Sopimuskorotusten vaikutus vuoden 2017 palkkoihin on noin +0,04 %. Lomarahaleikkauksen vaikutus vuoden 2017 palkkoihin on -1,3 %. Kilpailukyky sopimuksen vaikutus näkyy lisäksi henkilösivukuluissa vähentyneinä työnantajamaksuina.

* Vertailuluvussa on huomioitu organisaatiomuutokset (Turun Seudun Kehittämiskeskuksen toiminnan luovutus TSP Oy:lle 1.7.2016, Hankinta- ja logistiikkakeskuksen toiminnan luovutus TYKS:lle 1.4.2016, Turun vesiliikelaitoksen yhtiöittäminen 1.1.2017, psykiatrisen erikoissairaanhoidon siirto TYKS:lle 1.5.2017).

Työvoiman käytön ja henkilöstökulujen ennuste

Ennuste työvoiman käyttö, koko vuosi (ilman työllistettyjä, uud.sij., harjoittelijoita)	2017	2016
Työvoimatavoite, koko vuosi**	10 055	
Työvoimaennuste, koko vuosi	10 073	10 059,6*
Työvoiman muutos, poikkeama, koko vuosi	18	
Työvoiman muutos ed. vuodesta, koko vuosi	13,4*	

Ennuste henkilöstökulut, koko vuosi	2017	2016
Henkilöstökulut, milj. euroa (kaikki palvelussuhteet)	495,0	505,8*
Henkilöstökulut muutos ed. vuodesta	-2,2%*	
Palkat ja palkkiot, milj. euroa (kaikki palvelussuhteet)	389,7	390,8*
Palkat ja palkkiot muutos ed. vuodesta	-0,3%*	
Palkat ja palkkiot, milj. euroa (ilman työllistettyjä)	382,5	383,6*
Palkat ja palkkiot muutos ed. vuodesta	-0,3%*	

* Vertailuluvussa on huomioitu organisaatiomuutokset (Turun Seudun Kehittämiskeskuksen toiminnan luovutus TSP Oy:lle 1.7.2016, Hankinta- ja logistiikkakeskuksen toiminnan luovutus TYKS:ille 1.4.2016, Turun vesiliikelaitoksen yhtiöittäminen 1.1.2017, psykiatrisen erikoissairaanhoidon siirto TYKS:ille 1.5.2017).

** Hyvinvointitoimialan vahvistetusta tavoiteluvusta on vähennetty psykiatrian siirron vaikutus työvoiman käytössä (oikaistu luku).

Tuloksen muodostuminen

Avainlukuja 2017

Kertyneet yli- ja alijäämät

Verotulot ja valtionosuudet

Kulujen ja tuottojen jakauma

Tuloksen analysointi

Tuloslaskelmaennuste

Kaupungin tulossennuste talousarvioita parempi

	TP 2016*	TA 2017	Muu- tokset	TA 2017 muutoksin	Ennuste 2017	Poikkeama
TUOSLASKELMA (1.000 eur)						
Toimintatulot	444 398	437 914	-1 150	436 764	436 121	-643
Valmistus omaan käyttöön	2 437	1 610		1 610	1 600	-10
Toimintamenot	1 446 442	1 442 768	30 750	1 473 518	1 466 918	6 600
TOIMINTAKATE	-999 607	-1 003 244	-31 900	-1 035 144	-1 029 197	5 946
Verotulot	737 041	724 100		724 100	748 178	24 078
Valtionosuudet	275 321	252 800		252 800	253 517	717
Rahoitustulot ja -menot	48 596	32 640	14 500	47 140	52 454	5 315
VUOSIKATE	61 350	6 296	-17 400	-11 104	24 952	36 056
Poistot ja arvonalentumiset	51 866	52 027		52 027	52 837	-810
Satunnaiset erät	-1 500	22 349		22 349	22 979	630
TILIKAUDEN TULOS	7 984	-23 382	-17 400	-40 782	-4 906	35 876
Varausten ja rahastojen muutokset	16 860	1 804	14 500	16 304	17 193	889
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	24 844	-21 577	-2 900	-24 477	12 287	36 765

Turku 2029 säätiön peruspääoman sijoitus 29 milj. euroa kasvattaa toimintakuluja

Vuosikate ei kata poistoja

Vesiliikelaitoksen liiketoiminnan luovutusvoitto 23 milj. €

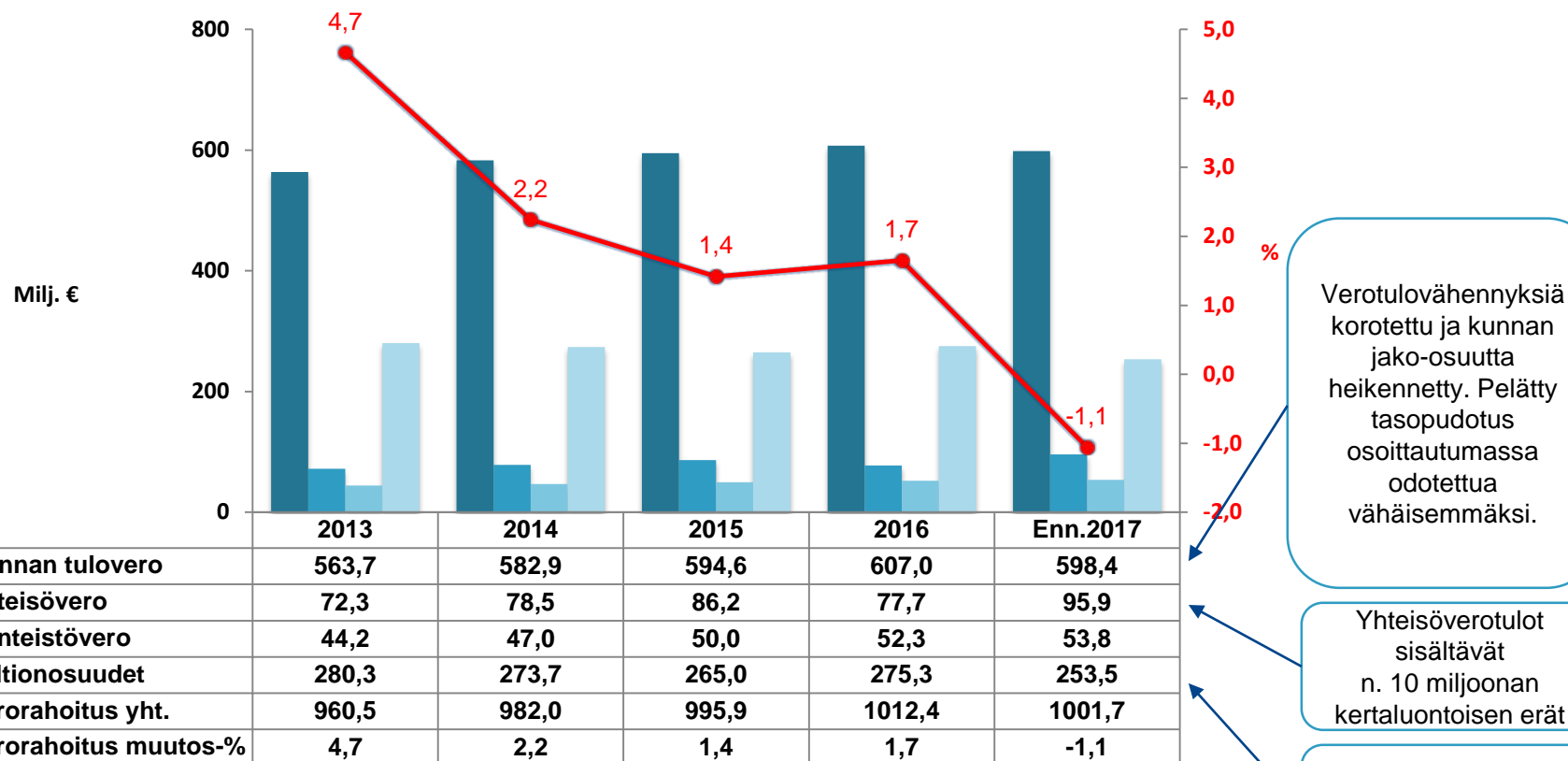
Ilman kertaluonteisia eriä tilikausi olisi yli 10 milj. € alijäämäinen

* TP 2016 luvuista eliminoitu Vesiliikelaitoksen vaikutus tulokseen

Tulosennuste paranee – Kuntaliitto ennustaa verotuloihin suurempaa kasvua

1.000 €	TP 2016	TA 2017 muutoksin	Ennuste 2 2017	Ennuste 3 2017	muutos 2/3 enn.
Toimintatulot	444 398	436 764	434 181	436 121	1 940
Valmistus omaan käyttöön	2 437	1 610	1 600	1 600	0
Toimintamenot	1 446 442	1 473 518	1 468 434	1 466 918	-1 516
TOIMINTAKATE	-999 607	-1 035 144	-1 032 653	-1 029 197	3 456
Verotulot	737 041	724 100	734 100	748 178	14 078
Kunnan tulovero	607 016	590 000	600 000	598 448	-1 552
Kiinteistövero	52 328	54 600	54 600	53 783	-817
Osuus yhteisöveron tuotosta	77 697	79 500	79 500	95 947	16 447
Valtionosuudet	275 321	252 800	255 700	253 517	-2 183
Rahoitustulot ja -menot	48 596	47 140	51 313	52 454	1 141
Korkotulot	25 111	23 661	25 131	25 061	-70
Muut rahoitustulot	61 132	62 200	64 403	65 815	1 412
Korkomenot	9 686	10 121	9 621	9 621	0
Muut rahoitusmenot	27 961	28 600	28 600	28 800	200
VUOSIKATE	61 350	-11 104	8 460	24 952	16 492
Poistot ja arvonalentumiset	-51 866	-52 027	-52 136	-52 837	-701
Suunnitelman mukaiset poistot	51 661	52 027	52 136	52 837	701
Arvonalentumiset	205	0	0	0	0
Satunnaiset erät	-1 500	22 349	22 979	22 979	0
Satunnaiset tulot	0	22 349	23 368	23 368	0
Satunnaiset menot	1 500	0	389	389	0
TILIKAUDEN TULOS	7 984	-40 782	-20 697	-4 906	15 791
Varausten ja rahastojen muutokset	16 860	16 304	16 304	17 193	889
Poistoeron muutos	1 804	1 804	1 804	2 693	889
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	15 055	14 500	14 500	14 500	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	24 844	-24 477	-4 393	12 287	16 680

Verorahoitus heikkenee odotettua vähemmän

Verorahoitusennuste talousarviota parempi

VEROTULOJEN SILTALASKELMA						
TP 2016 - TA 2017 (milj. euroa)	TP 2016	TA 2017	ENN(OVK1) 2017	ENN (OVK2) 2017	ENN (OVK3) 2017	POIKKEAMA
						TA – ENN 2018
Verotulot	737,0	724,1	727,2	734,1	748,2	33,9
<i>Muutos % (TP/TA/ENN)</i>		-1,8 %	-1,3 %	-0,4 %	+1,5 %	+4,7 %
Kunnallisvero	607,0	590,0	593,1	600,0	598,5	8,5
<i>Muutos % (TP/TA/ENN)</i>		-2,8 %	-2,3 %	-1,2 %	-1,4 %	+1,4 %
Yhteisövero	77,7	79,5	79,5	79,5	96,0	16,5
<i>Muutos % (TP/TA/ENN)</i>		2,3 %	2,3 %	2,3 %	22,8 %	+20,8 %
Kiinteistövero	52,3	54,6	54,6	54,6	53,8	-0,8
<i>Muutos % (TP/TA/ENN)</i>		4,3 %	4,3 %	4,3 %	2,8 %	-1,5 %
Valtionosuudet	275,3	252,8	252,8	255,7	253,5	0,7
<i>Muutos % (TP/TA/ENN)</i>		-8,2 %	-8,2 %	-7,1 %	-7,9 %	+0,3 %
VERORAHOTUS YHTEENSÄ	1 012,4	976,9	980,0	989,8	1 001,7	24,8
<i>Muutos % (TP/TA/ENN)</i>		-3,5 %	-3,2 %	-2,2 %	-1,1 %	+2,5 %

Kunnallisvero

- Kuluvan vuoden kehitys merkittävästi ennakoitua positiivisempi. Arvioitu tasopudotus toteutumassa oletettua pienempänä. Merkittävimpinä tekijöinä yksityisen sektorin palkkasumman kasvu ja työllisyyden parantuminen.

Yhteisövero ja kiinteistövero

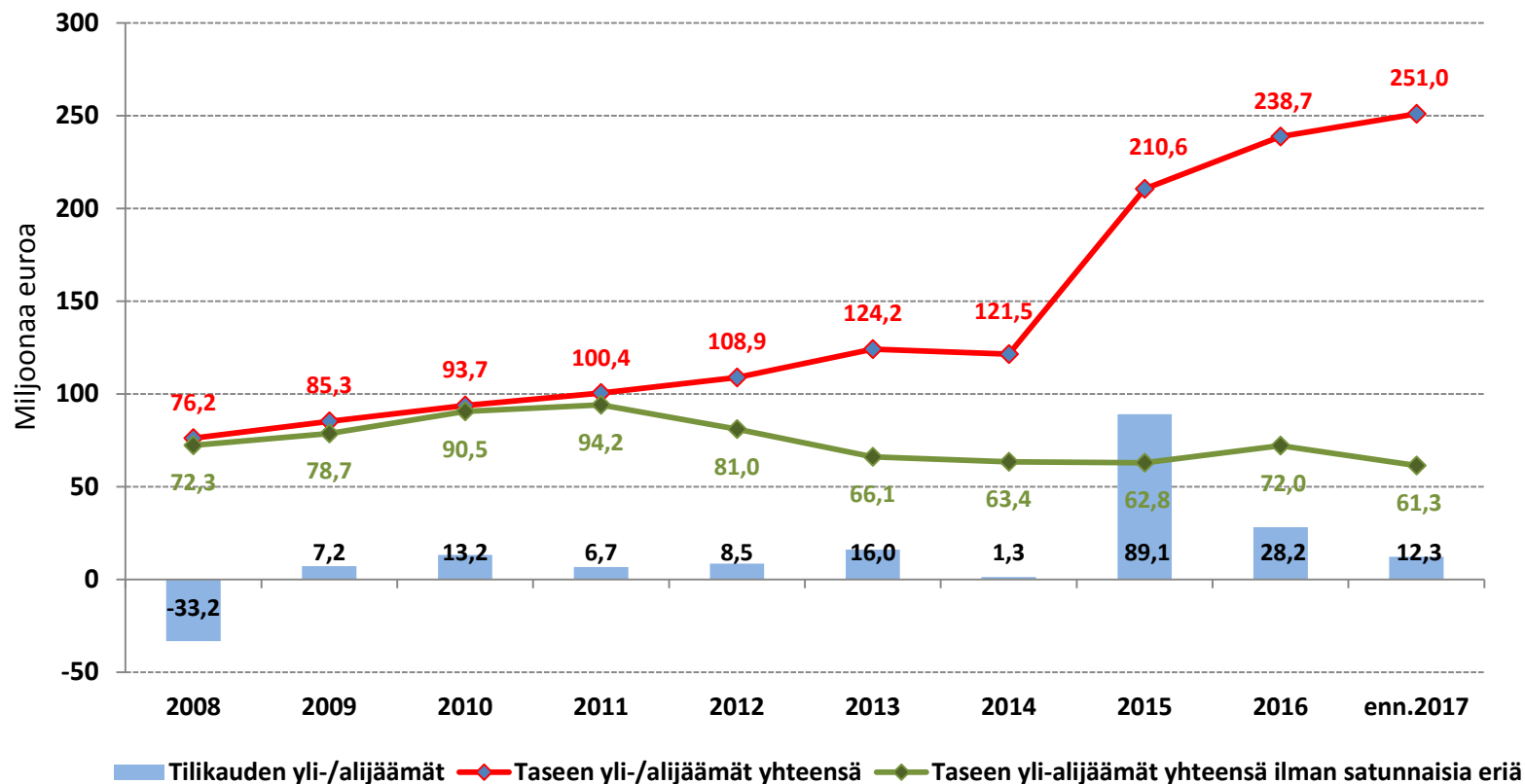
- Yhteisöveron veropohja kehittynyt positiivisesti, minkä lisäksi yhteisöverotulot sisältävät vuodelle 2017 tuloutuvan n. 10 miljoonan euron kertaluontoisen tilityksen. Kuntaliitto on parantanut ennustetta merkittävästi kuluvan vuoden aikana.
- Kiinteistöverotulot jäivät hieman asetetusta tavoitteesta.

Valtionosuudet

- Valtionosuudet toteutumassa hieman ennakoitua suurempina.

Kertyneet yli-/alijäämät vahvistuneet kertaluonteisilla erillä

Kertyneet ylijäämät 2008-2017

Rahoitusasema

Rahoitusasema vuonna 2017

Investoinnit ja vuosikate

Rahoituslaskelmaennuste

Korollisen kokonaisvelan kehitys

Rahoituslaskelman ennuste

1 000 €	TP 2016*	TA 2017	TA 2017 muutokset	TA 2017 yhteensä	Ennuste 2017	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	40 372	-12 532	-17 400	-29 932	31 131	61 063
Vuosikate	61 350	6 296	-17 400	-11 104	24 952	36 056
Satunnaiset tuotot ja kulut	-1 550	22 349		22 349	22 979	630
Tulorahoituksen korjauserät	-19 428	-41 177		-41 177	-16 800	24 377
Investointien rahavirta	-39 412	40 593	-8 500	32 093	14 073	-18 020
Investointikulut	62 500	112 249	8 500	120 749	112 819	-7 930
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	720	2 171		2 171	1 801	-370
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustuotot	22 368	150 671		150 671	125 091	-25 580
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	960	28 061	-25 900	2 161	45 204	43 043
Antolainauksen muutokset	-35 459	-162 167		-162 167	-144 423	17 744
Antolainasaamisten lisäykset	42 863	166 378		166 378	148 634	-17 744
Antolainasaamisten vähennykset	7 404	4 211		4 211	4 211	
Muiden sijoitusten muutokset, netto						
Lainakannan muutokset	77 237	114 995		114 995	99 990	-15 005
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	150 000	100 000		100 000	100 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	100 006	5		5	10	5
Lyhytaikaisten lainojen muutos	27 243	15 000		15 000		-15 000
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-29 319					
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	12 459	-47 172		-47 172	-44 433	2 739
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	13 419	-19 111	-25 900	-45 011	771	45 782

Satunnaisten erien ennuste sisältää 23,0 milj. euron myyntivoiton Vesiliikelaitoksen luovutuksesta

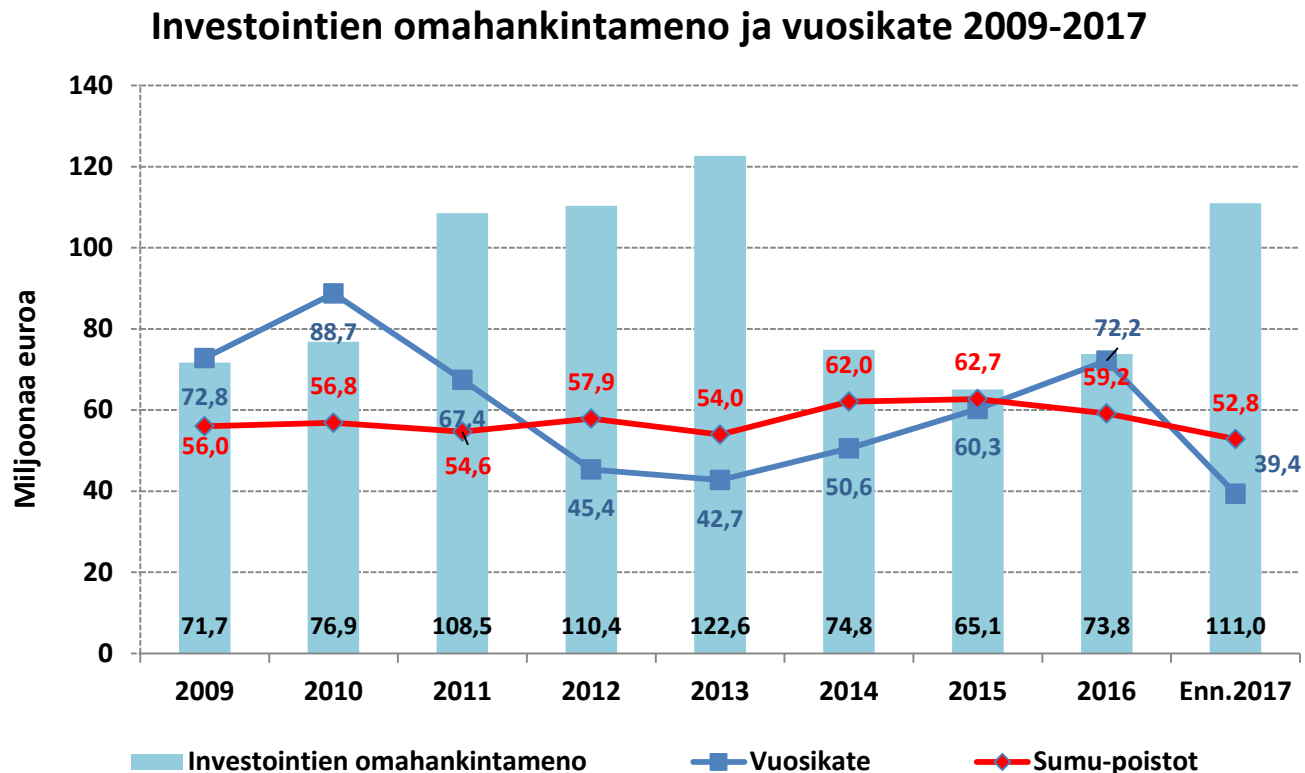
Investointimeno-ennuste sisältää 30 milj. euron sijoituksen Turun Vesihuolto Oy:öön

Investointituloennuste sisältää 104,9 milj. euron omaisuuden luovutustulon Vesiliikelaitoksen myynnistä

Antolainasaamisten lisäyksiin sisältyy 107,6 milj. euroa Turun Vesihuolto Oy:n antolainaa

Investointien omahankintameno ja vuosikate 2009 – 2017

*Huomioitu Turun Vesiliikelaitoksen yhtiöittäminen ja kaupungin tilinpäätösluvut 2016 on muutettu vertailukelpoiksi. Vuosikate-ennusteesta 2017 oikaistu Turku 2029 säätiön kertaluonteisen sijoituksen vaikutus.

Omaisuuuden luovutustulot kattavat investointimenot

	TP 2016*	TA 2017	TA 2017 muutokset	TA 2017 yhteensä	Ennuste 2017	Poikkeama
1 000 €						
Investointien rahavirta	-39 412	40 593	-8 500	32 093	14 073	-18 020
Investointikulut	62 500	112 249	8 500	120 749	112 819	-7 930
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	720	2 171		2 171	1 801	-370
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustuotot	22 368	150 671		150 671	125 091	-25 580

Investointien rahavirta on positiivinen johtuen vesiliikelaitoksen omaisuuden myynnistä kertyneestä luovutustulosta.

- Kaupungin pysyvien vastaavien luovutustuottotavoite 150,7 milj. euroa ei ole vertailukelpoinen toteutumisennusteen 125,1 milj. euroa kanssa. Tämä johtuu Vesiliikelaitoksen liiketoiminnan luovutuksen yhteydessä siirtyneen omaisuuden kauppahinnan kirjaamistavan erosta talousarviossa ja kirjanpidossa. Talousarviossa velaton kauppahinta on kokonaisuudessaan käsitelty pysyvien vastaavien luovutustuottona. Kirjanpidossa kauppahinta on jaettu pysyvien vastaavien kirjanpitoarvoon 104,9 milj. euroa ja liiketoiminnan myyntivoittoon 23,0 milj. euroa.

* TP 2016 luvuista eliminoitu Vesiliikelaitoksen vaikutus

Investointimenot ja luovutustulot alittuvat

- Kiinteistötoimialan investointimenojen määräraha vuodelle 2017 on korotettu yhteensä 8,5 milj. euroa (TAM 71,5 M€) kiinteistökaupan rahoittamiseksi ja Blue Industry Parkin infrastruktuurin toteuttamiseksi (Kv 20.3.2017 § 52).
- Olennainen poikkeama talousarvioon verrattuna on Kiinteistötoimialan investointimenojen toteutumisennuste, joka alittuu 4,8 milj. euroa (7 %) ja omaisuuden luovutustuloennuste jää 2,5 milj. euroa (11 %) alle tavoitteen.
- Osassa infrakohteita ja tilakohteita vuositason rahoitus ylittyy 20 prosenttia kuluvana vuonna. Kaupunginhallitus on hyväksynyt Kiinteistöliikelaitoksen johtokunnan esitykset kuluvalle vuodelle.
- Kaupungin pysyvien vastaavien luovutustuottotavoite 150,7 milj. euroa ei ole vertailukelpoinen toteutumisennusteen 125,1 milj. euroa kanssa. Tämä johtuu Vesiliikelaitoksen liiketoiminnan luovutuksen yhteydessä siirtyneen omaisuuden kauppahinnan kirjaamistavan erosta talousarviossa ja kirjanpidossa. Talousarviossa velaton kauppahinta on kokonaisuudessaan käsitelty pysyvien vastaavien luovutustuottona. Kirjanpidossa kauppahinta on jaettu pysyvien vastaavien kirjanpitoarvoon 104,9 milj. euroa ja liiketoiminnan myyntivoittoon 23,0 milj. euroa.
- Kaupungin investointikohteiden rahoitusosuuksien ennustetaan jäävän 0,4 milj. euroa talousarviotavoitteesta.

Infrakohteiden vuositason rahoitus alittuu 3,9 milj. euroa

- Strategisten maankäytön hankkeiden kuluvaan vuoden rahankäytön ennustetaan alittuvan yhteensä 4,6 milj. euroa (42,5 %). Kauppatori ja Logomon silta eivät ole edenneet suunnitellusti. Kauppatorin rahankäytön ennustetaan alittuvan merkittävästi yhteensä 2,9 milj. euroa. Logomon sillan rahankäytön ennuste on yhteensä 1,4 milj. euroa alle suunnitellun.
- Tuloa tuottavat uusinvestointikohteet, joista saadaan myytäviä tontteja tai maankäyttösopimustuloja ennustetaan toteutuvan lähes suunnitellusti.
- Korjausvelkaa alentavien kohteiden rahankäytön ennustetaan ylittävän yhteensä 2,8 milj. euroa (19,4 %). Suurimmat kohteet ovat katujen päällysteiden peruskorjaus, puistot, valaistuksen peruskorjaus ja Pahanien sillan peruskorjaus.
- Liikenteen toimivuus & turvallisuus kohteiden rahankäytön ennustetaan alittuvan yhteensä 1,9 milj. euroa. Suurin yksittäinen kohde, jonka rahoitustarpeen ennustetaan alittuvan on Funikulaari.
- Asukasviihtyvyyden parantamiseen tähtäävien kohteisiin ennustetaan käytettävän 0,4 milj. euroa (11,6 %) talousarviossa suunniteltua enemmän.
- Raakamaan hankinnan ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Tilakohteiden vuositason rahoitus alittuu 0,9 milj. euroa

- Tilapalveluiden investointimenojen vuositason rahoituksen toteutumisennuste alittuu suunnitellusta 0,9 milj. euroa (5,5 %).
- Kohdekohtainen eteneminen ja rahankäyttö poikkeaa suunnittelusta. Kaupunginhallitus hyväksyi Samppalinnan maaumalan kuluvan vuoden rahoituksen ylityksen 1,4 milj. euroa (Kh 5.6.2017 § 279).
- Nimettyjen koulukohteiden eteneminen ja rahankäyttö alittuu suunnitellusta yhteensä 1,7 milj. euroa. Pienten koulukohteiden (< 1 M€) investointien eteneminen ja rahankäyttö alittuu lisäksi 1,0 milj. euroa kuluvana vuonna.
- Kiinteistöjen myyntivoittotavoite toteutuu ennusteen mukaan 2,2 milj. euroa talousarviota suurempana, koska se sisältää Kakolanmäen maanalaisen luolatilan käyttöoikeuden luovutuksesta saadun korvauksen.

Turun kaupunginteatterin peruskorjaus- ja laajennushanke

Kiinteistösaakeyhtiö Turun kaupunginteatteri peruskorjaus- ja laajennushankkeelle vahvistettiin uusi kustannusarvio 39,15 milj. euroa (Kv 28.11.2016 § 191). Yhtiö on solminut projektinjohtourakoitsijan kanssa ryntäyssopimuksen, jonka tarkoituksena oli sopia aikataulun kirimisestä ja hankkeen osittaisesta käyttöönotosta 18.8.2017 niin, että teatterin ensi-ilta oli mahdollista pitää 15.9.2017.

Kaupunginhallitus käsitteli 22.5.2017 § 234 yhtiön 15.5.2017 päivättyä katsausta, jossa kerrottiin urakoitsijan ilmoittamista uusista lisä- ja muutostyöistä, joiden takia hankkeen kustannukset olivat nousemassa yli 41,11 M€. Tuolloin kustannusennuste oli 41,714 M€. Kaupunginhallitus pyysi 22.5.2017 lisäselvityksiä lisä- ja muutostyöasiasta ja niitä käsiteltiin 5.6.2017 § 282. Kaupunginhallitus esitti 21.8.2017 § 347 hankkeen kustannusarvion ja omavelkaisen takauksen päivittämisen kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 28.8.2017 § 160, että

- Kaupunginteatterin peruskorjaus- ja laajennushankkeen kustannusarvioksi vahvistetaan 45 M€,
- että hankkeen kustannusarvio sisältää tarvittavat varaukset ilman mahdollisuutta 5 % ylitykseen,
- että kaupungin omavelkaisen takauksen määrää korotetaan Kiinteistö Oy Turun Kaupunginteatterin enintään 40,15 milj. euron lainoille, että lainasumma voi koostua useammasta lainasta,
- että yhtiön kilpailuttamien pitkäaikaisten lainojen laina-aika voi olla enintään 30 vuotta lainojen nostosta,
- että kyseiset lainat tulee nostaa viimeistään vuonna 2018.

Antolainoja tytäryhteisöjen investointeihin 148,6 milj. euroa

1 000 €	TP 2016*	TA 2017	TA 2017 muutokset	TA 2017 yhteensä	Ennuste 2017	Poikkeama
Antolainauksen muutokset	-35 459	-162 167		-162 167	-144 423	17 744
Antolainasaamisten lisäykset	42 863	166 378		166 378	148 634	-17 744
Antolainasaamisten vähennykset	7 404	4 211		4 211	4 211	

Antolainoja tytäryhtiöille 148,6 milj. euroa vuoden aikana

- Turun Vesihuolto Oy:lle n. 107,6 milj. euroa
- Oy Turku Energialle 34 milj. euroa
- TVT Asunnot Oy:lle 7 milj. euroa

Antolainojen lyhennykset 4,2 milj. euroa.

Pitkäaikaiset antolainat 624,7 milj. euroa 30.9.2017 (2016 TP 510,5 milj. euroa)

➔ Ennuste 655 milj. euroa 31.12.2017

Lisäksi lyhytaikaisia antolainoja eli konsernitilin limiitin käyttöä syyskuun lopussa 54 milj. euroa (55,2 milj. euroa 31.12.2016). Ennuste vuoden lopussa 60 – 90 milj. euroa.

Lainakanta kasvaa

1 000 €	TP 2016*	TA 2017	TA 2017 muutokset	TA 2017 yhteensä	Ennuste 2017	Poikkeama
Lainakannan muutokset	77 237	114 995		114 995	99 990	-15 005
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	150 000	100 000		100 000	100 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	100 006	5		5	10	5
Lyhytaikaisten lainojen muutos	27 243	15 000		15 000		-15 000

Korollinen velka kasvoi n. 2 milj. euroa syyskuun loppuun mennessä ja kasvaa ennusteen mukaan vuoden loppuun mennessä 100 milj. euroa

- Kaupunki nostaa uutta pitkäaikaista lainaa vuoden aikana 100 milj. euroa. (Tähän mennessä on nostettu 30 milj. euroa.)
- Liikkeellä olevat kuntatodistukset olivat 40 milj. euroa syyskuun lopussa. (55 milj. euroa 31.12.2016) Ennuste vuoden lopussa on 55 milj. euroa
- Konsernitilitalletusten ja henkilöstökassatalletusten määrä olivat 105 milj. euroa syyskuun lopussa. Talletukset alenivat vuoden alusta n. 14 milj. euroa.

Korollinen kokonaisvelka 677 milj. euroa syyskuun 2017 lopussa (675 milj. euroa v. 2016)

Ennuste 775 milj. euroa vuoden lopussa

Ennusteen mukaan korollisia velkoja 119 milj. euroa vähemmän kuin korollisia saamisia ja rahamääräisiä sijoituksia vuoden lopussa (77 milj. euroa 31.12.2016)

Talousarvion toteutuminen

Toteutumisennusteen suurimmat poikkeamat

Vuosikate toteutuu talousarviotavoitetta parempana

Vuosikate 36,1 milj. euroa budjetoitua parempi

- toimintakatteen (nettokäyttömenojen) alitusennuste 5,9 milj. euroa
- verotulojen ylitysennuste 24,1 milj. euroa
- valtionosuuksien ylitysennuste 0,7 milj. euroa
- rahoitustuotot ja –kulut toteutuvat ennusteen mukaan 5,3 milj. euroa talousarviotavoitetta positiivisempana
  - antolainojen korkotulojen ylitys 1,4 milj. euroa
  - rahoitusomaisuuden tulojen ylitys 3,6 milj. euroa

Nettokäyttömenojen toteutuminen

Kaupunginhallitus

- **Talousarvion nettokäyttömenojen alitusennuste 5,9 milj. euroa**
  - Varausmäärärahoja ennustetaan säästyvän n. 2 milj. euroa
  - Ryhmät (Johto, hallintoryhmä, talous- ja strategiaryhmä, kaupunkikehitysryhmä):
    - Nettomenoissa säästöä n. 0,6 milj. euroa
  - Koko kaupungin yhteiset menot
    - Nettomenoissa säästöä n. 0,5 milj. €
    - Toimikuntien menot budjetoitua pienemmät
    - Osuus verotuskustannuksiin toteutuu budjetoitua pienempänä
  - Hankkeet
    - Nettomenojen säästö noin 0,5 milj. euroa
    - Ohjelmakausien vastinrahoitus, säästyy 0,2 milj. euroa
    - Historiikkiprojektista säästynee 0,1 milj. euroa

Sosiaali- ja terveyslautakunta

- **Talousarvion nettokäyttömenojen ylitysennuste noin 4,3 milj. euroa**
  - Toimintamenojen alitus on sisäiset erät mukaan lukien 1,8 M€
    - Ulkoiset toimintamenot ylittyvät talousarvion ennusteen mukaan 2,4 M€
    - Palvelujen ostot ylittävät talousarvion 9,8 M€
      - Sairaanhoidopiirin osuus ylityksestä on 3,4 M€ ja Perhe- ja sosiaalipalvelujen osuus 6 M€
    - Henkilöstökulut alittavat talousarvion 5,4 M€
  - Toimintatulojen alitus 6,8 milj. euroa
    - Tulojen lasku johtuu mm. valtion korvausten alenemisesta ja perustoimeentulotuen valtionosuuden ja takaisinperinnän poistumisesta (maksatus siirtynyt Kelalle)

Kasvatus- ja opetuslautakunta

- Valtuuston päätöksen 25.9.2017 § 191 mukaisesti toimialan määrärahaa korotettiin osavuosisikatsauksen 2. ylitysennusteen mukaisesti 2,9 milj. euroa. Tämän ennustetaan kattavan sekä päivähoitomaksutulojen pienenemisen että palvelusetelimenojen kasvun.
- Muiden palvelualueiden ja toimintojen osalta ennustetut talousarvioylitykset ja –alitukset ovat suhteellisen pieniä ja kattavat kokonaisuutena toinen toisensa.
- Toimialan säästöennuste korotetulle toimintakatteelle on 0,6 milj. € (0,2 %). Toimintatuotot ylittyvät 1,0 milj. euroa ja menot alittuvat 0,4 milj. euroa.

Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta, rakennuslautakunta

- Talousarvion nettomenojen alitusennuste 1,8 milj. euroa perustuu rakennusvalvontatulojen ennakoitua kovempaan kasvuun ja toimintamenojen lievään laskuun.

Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

- Talousarvion nettomenoennusteen alittuminen 0,3 milj. euroa perustuu matkamäärien kasvuun ja palvelujen ostojen lievään laskuun.

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta

- Talousarvioin mukaisesti.

Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta

- Talousarvion mukaisesti.

Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta

Toimintakate-ennuste on 64,5 milj. euroa ylittää tulostavoitteen 0,9 milj. euroa

- **Toimintatulojen ylitys 1,9 milj. euroa**
  - Maankäyttösopimuskorvausten ennustetaan toteutuvan 1,5 milj. euroa talousarviota suurempana.
  - Kiinteistöjen myyntivoittotavoite toteutuu näillä näkymin 2,2 milj. euroa talousarviota suurempana, mihin sisältyy Kakolanmäen maanalaisen luolatilan käyttöoikeuden luovutuksesta saatu korvaus.
  - Kiinteistöliikelaitoksen talousarvioon sisällytetty 1,5 milj. euron hulevesimaksutulo jää laskuttamatta vuonna 2017.
  - Vuokratuloennuste alittaa talousarvion 0,7 milj. eurolla.
- **Toimintamenojen ylitys 0,8 milj. euroa**
  - Lämmityskulujen ennustetaan toteutuvan noin 1,4 milj. euroa ja muiden toimintakulujen 0,3 milj. euroa talousarviota suurempana
  - Palvelujen ostojen ennustetaan alittuvan 0,9 milj. euroa

Talouden sopeuttaminen jatkuu

- Talousympäristö tulee olemaan tiukka tulevina vuosina.
- Sote-uudistus vähentää merkittävästi kuntien verorahoitusta ja huolena on toteutuuko verorahoituksen siirto maakunnille kustannusneutraalisti.
- Investointien rahoituksesta ja lainankannan hoidosta on selviydyttävä merkittävästi pienemmillä tuloilla. Sopeuttamistarve jää aiempaa pienemmälle organisaatiolle.
- Maltillisesta menokehityksestä on pidettävä kiinni.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

KJ-TOIMIALA

HYVINVOINTITOIMIALA

SIVISTYSTOIMIALA

VAPAA-AIKATOIMIALA

YMPÄRISTÖTOIMIALA

KIINTEISTÖTOIMIALA

V-S ALUEPELASTUS

Konsernihallinto

Keskeiset tapahtumat sekä toimintaympäristön muutokset

- Hankinta- ja logistiikkakeskus:
  - Nettomenoissa säästöä n. 0,2 milj. euroa
  - Hankintastrategia tuodaan Kh:n käsittelyyn marraskuussa
  - Tiekartta strategisille ja innovatiivisille hankinnoille valmistuu tammikuussa 2018
  - Hankintojen kilpailuttamisessa on palveluiden kilpailutusten määrä selvästi kasvanut. Palveluiden kilpailuttaminen sitoo enemmän resursseja sekä toimialalla, että Halokessa
- Henkilöstöasioiden palvelukeskus:
  - Ennusteessa ei olennaisia poikkeamia
  - Henkilöstöasioiden palvelukeskuksessa päättyi yhtiöiden SAP HR -käyttöönottoprojekti 30.6.2017. Projektin jälkeen yhtiöiden konsernitason pääkäyttäjätö tehdään HPK:ssa
  - Toiminnallinen poikkeama operatiiviseen sopimukseen kirjatusta on SAP HR käyttöönottoprojektin jatko 30.6.2017 asti, projektin oli tarkoitus päättyä 31.12.2016
- Matkailun palvelukeskus:
  - Nettomenoissa säästöä n. 0,2 milj. euroa
  - Viileä kesä vähentänyt osittain matkailijoiden liikkumiseen, mutta vaikutusta vähentänyt kesän aikana toteutuneet suurtapahtumat, jotka ovat pitäneet matkailijamäärät ylhäällä
- IT-Palvelukeskus:
  - Nettomenoissa säästöä n. 0,5 milj. euroa
  - Palvelutuotannon osalta tullaan säästämään arviolta 0,3 milj. euroa. Tarkemmat selvitykset säästön osalta on käynnistetty
  - Henkilöstökustannuksien säästö on arviolta 0,3 milj. euroa, joka johtuu viivästyneistä rekrytoinneista sekä täyttämättä jääneistä vakansseista. Lisäksi varhe-maksujen aleneminen vaikuttaa säästöön
  - Tulokertymän osalta ollaan jäämässä arviolta 0,1 milj. euroa suunnitellusta
  - 8,9 milj. euron investoinnit tulevat toteutumaan vain osittain. Arvioitu säästö tulee olemaan 2,1 milj. euroa

Keskeiset tapahtumat sekä toimintaympäristön muutokset

- Työllisyyspalvelukeskus:
  - Nettomenoissa säästöä n. 1,4 milj. euroa
  - Työllisyyspalvelukeskus aloitti 1.8.2017 yhdessä työvoimatoimiston virkailijoiden, sekä Kela-virkailijan kanssa työllisyydenhoidon kuntakokeilun. Kokeilun myötä Turun työvoimatoimistosta siirrettiin kaikki alle 25-vuotiaat, sekä yhtäjaksoisesti yli vuoden työttömänä olleet turkulaiset (yhteensä n. 7 000 työtöntä) kuntakokeilun asiakkuuteen. Tätä toimintaa varten vuokrattiin uusi toimipiste. Kokeilun myötä työllisyyspalvelukeskus käyttää asiakasviestinnässä nimeä Työpiste
  - Nettomenojen alitukseen vaikuttavia tekijöitä ovat työmarkkinatuen positiivinen ennuste verrattuna viime vuoden maksusuuteen, ennuste on tällä hetkellä noin 0,9 milj. euroa pienempi viime vuoteen verrattuna
  - Loppuvuoden ennustetta voi heikentää hieman työllisyydenhoidon kuntakokeilun toiminnan käynnistämiseen liittyvät kustannukset, joita ovat mm. muuttokustannukset, kaluste- ja laitehankinnat
- Työterveystalo:
  - Ennusteessa ei olennaisia poikkeamia
  - Kunnallisten työterveyshuoltojen yhtiöittämisen siirtymäaika on jatkettu
  - Potilastietojärjestelmän toimittaja on irtisanonut työterveyshuollon Pegasos-järjestelmän ylläpidon 1.1.2018 alkaen, ja uudeksi järjestelmäksi hankitaan Acute. Vaihdon ajankohta on näillä näkymin 1.3.2018 ja vaihto vaatii myös ylimääräisiä henkilöresursseja sekä tälle vuodelle että ensi vuoden alkuun
  - Työvoiman käyttö on palautunut aiempien vuosien tasolle viime vuoden poikkeuksellisen matalan htv:n jälkeen. Työterveystalon toiminnan kannalta 80 htv on minimi, jolla pystymme palvelemaan myös yritysasiakkaita laadukkaasti. Liian vähäisen henkilöstömäärän seurauksena yritykset todennäköisesti irtisanoisivat sopimuksiaan, jolloin tulot olennaisesti vähenisivät. Potilastietojärjestelmän vaihto edellyttää lisäksi Työterveystaloon ylimääräistä henkilöstöresurssia sekä loppuvuodeksi 2017 että alkuvuodeksi 2018

Konsernihallinto

Selvitys olennaisista talousarviopoikkeamista ja niiden syistä

- Kaupunginhallituksen talousarvion nettomenot alittuvat n. 5,9 milj. euroa
- Koko kaupungin yhteiset menot:
  - Nettomenoissa säästöä n. 0,5 milj. euroa
  - Toimikuntien menot budjetoitua pienemmät
  - Osuus verotuskustannuksiin toteutuu budjetoitua pienempänä
- Ryhmät (Johto, hallintoryhmä, talous- ja strategiaryhmä, kaupunkikehitysryhmä):
  - Nettomenojen säästö noin 0,6 milj. euroa
  - 8 virastomestaria siirtyi liikkeenluovutuksella Arkean palvelukseen 1.8.2017 alkaen
  - Osa tälle vuodelle suunnitellusta keskitetystä henkilöstökoulutuksesta ja johdon koulutuksesta jää toteutumatta
- Hankkeet ja käyttötalousinvestoinnit
  - Nettomenojen säästö noin 0,5 milj. euroa
  - Ohjelmakausien vastinrahoitus, säästy 0,2 milj. euroa
  - Historiikkiprojektista säästynee 0,1 milj. euroa
- Edelleen kohdistettavat määrärahat:
  - Nettomenojen säästö noin 2,1 milj. euroa
  - Varusmäärärahoja säästynee 2 milj. euroa
  - Korkeakoulujen ja kaupungin yhteistyö, säästy 0,2 milj. euroa

TOIMINTAKATE
(ennuste, netto)

-105,8 M€
(Nettomenojen alitus 5,9 M€)

HENKILÖSTÖ
(ennuste)

548 htv
(10 htv yli tavoitteen)

Hyvinvointitoimiala

Keskeiset tapahtumat sekä toimintaympäristön muutokset

- Perustoimeentulotuen siirto Kelalle 1.1.2017 (siirtymäaika 31.3.2017 asti)
- Psykiatrian fuusio sairaanhoitopiirin toiminnaksi 1.5.2017

Hyvinvointitoimiala

Selvitys olennaisista talousarviopoikkeamista ja niiden syistä

- Talousarviopoikkeama on noin 4,3 M€ (tulot alittuvat 6,2M€ mutta myös menot alittavat budjetoidun noin 1,9 M€). Nettoylitys on kasvanut noin 2,6M€ toisesta osavuosikatsauksesta.
  - Tulojen lasku johtuu mm. valtion korvausten alenemisesta ja perustoimeentulotuen valtionosuuden ja takaisinperinnän poistumisesta (maksatus siirtynyt Kelalle). Lisäksi toimialan tuloerää laskettiin v. 2016 talousarvion osalta mutta kehyksessä tätä muutosta ei tehty.
  - Käytännössä kaikessa omassa toiminnassa menot laskevat selvästi edelliseen vuoteen verrattuna.
- Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin budjetin ennustetaan ylittyvän noin 3,4M€.
  - Riskinä on alkuvuoden lähetemäärien kasvu sekä siirtoviivepäivien kehitys. VSSHP laskee palveluiden hintoja noin 10M€ mutta Turun osalta se tarkoittaa, että ylitys ei kasva
  - Lisäksi psykiatrian siirron yhteydessä on todettu, että kustannustaso ei saa kasvaa.
- Toimialan htv-tavoite ei ennusteen mukaan tule toteutumaan johtuen pääosin puhtauspalveluiden uudelleenorganisoinnista. Sosiaali- ja terveyslautakunnalle tultaneen vielä syksyn aikana esittämään tavoitteen nostoa.

TOIMINTAKATE
(ennuste, netto)

- 586,3M€
(Nettomenojen ylitys 4,3 M€)

HENKILÖSTÖ
(ennuste)

4.314 htv
(19,2 htv yli tavoitteen)

Sivistystoimiala

Keskeiset tapahtumat sekä toimintaympäristön muutokset

- 1.3. 2017 voimaan astunut Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki pienentää asiakasmaksujen kertymää ja tämä heijastuu myös palveluseleiden arvonmääritykseen ja lapsikohtaisen setelin arvon nousuun
- Varhaiskasvatuksen palvelusetelien määrä on kasvanut siten, että lapsia on ollut syyskuun loppuun mennessä keskimäärin 2124. Kasvua vuoden 2016 syyskuun lopun keskimääräiseen lapsimäärään on 226 lasta.
- Omassa varhaiskasvatuksessa lapsimäärät ovat pysyneet keskimäärin ennallaan.
- Perusopetuksessa oppilasmäärän kasvu syksyn 2017 tilastointipäivän perusteella 2016 tilanteeseen nähden on 307 oppilasta

Sivistystoimiala

Selvitys olennaisista talousarviopoikkeamista ja niiden syistä

- Toimialan säästöennuste on 0,6 milj. € (0,2 %)
- Valtuuston päätöksen 25.9.2017 § 191 mukaisesti toimialan määrärahaa korotettiin osavuosikatsauksen 2. ylitysennusteen mukaisesti 2,9 milj. euroa. Tämän ennustetaan kattavan sekä päivähoitomaksutulojen pienenemisen että palvelusetelimenojen kasvun.
- Muiden palvelualueiden ja toimintojen osalta ennustetut talousarvioylitykset ja –alitukset ovat suhteellisen pieniä ja kattavat kokonaisuutena toinen toisensa.

TOIMINTAKATE
(ennuste, netto)

- 287,4 M€
(Nettomenojen alitus 0,6 M€)

HENKILÖSTÖ
(ennuste)

3670 htv
(TA-poikkeama 0 htv)

Vapaa-aikatoimiala

Keskeiset tapahtumat sekä toimintaympäristön muutokset

- Museoiden ja gallerioiden käyntikerrat kasvaneet vuoden aikana 40% vuoden 2016 vastaavaan aikaan verrattuna.
- Uimahallien alkusyksyn käyntikerrat pudonneet vuoden 2016 vastaavaan ajankohtaan verrattuna 11 %. Käyntikertojen pudotus on vain hieman pienempi kuin juuri peruskorjauksen jälkeen avatun Samppalinnan maauimalan elo-syyskuun käynnit.

Vapaa-aikatoimiala

Selvitys olennaisista talousarviopoikkeamista ja niiden syistä

- Toimialan talousarviopoikkeamaksi ennustetaan 20 000 euroa.
  - Käyttötalous (toimintakate):
    - Kultlk, 121 000 euroa
    - Liiklk, -101 000 euroa
    - Nlk, toteutuu suunnitellusti
  - Käyttöomaisuusinvestoinnit (netto):
    - Kultlk, 400 000 euroa
    - Liiklk, toteutuu suunnitellusti
    - Nlk, toteutuu suunnitellusti
- Liikuntalautakunnan toimintakatepoikkeama johtuu budjetoitua pienemmästä tulokertymästä. Tulot toteutuvat 190 000 euroa suunniteltua pienempänä. Vaje syntyy pääasiassa kesäuimaloista. Kulttuurilautakunnan investointisuunnitelmassa olleen kirjastoauton toimitus siirtyy vuodelle 2018.

TOIMINTAKATE
(ennuste, netto)

-59,3 M€

(Nettomenojen ylitys 0 M€)

HENKILÖSTÖ
(ennuste)

613 htv

(Tavoitteen mukaisesti)

Ympäristötoimiala

Selvitys olennaisista talousarviopoikkeamista ja niiden syistä

- **Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta, rakennuslautakunta**
  - Rakentaminen on jatkunut vilkkaana koko vuoden 2017, joten rakennusvalvontatulojen ennustetaan ylittyvän n. 1.760.000 euroa.
  - Rakentamisbuumi heijastuu myös työvoiman saatavuuteen ja toimialalla on täyttämättömiä vakansseja ja säästyneitä henkilöstökuluja.
- **Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta**
  - Tulot ylittyvät arviolta 100.000 euroa.
  - Menot alittuvat arviolta 200.000 euroa.
  - Joukkoliikenne odottaa kaupunginhallituksen päätöksen mukaista osuutta sähköbussikustannuksiin (Kh 1.6.2015 § 260 / 480.000 €/v).
- **Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta**
  - Toiminta ja talous toteutunevat suunnitelman mukaan.

TOIMINTAKATE
(ennuste, netto)

-21,3 M€

(Nettomenojen alitus 2,1M€)

HENKILÖSTÖ
(ennuste)

167htv

(6 htv alle tavoitteen)

Kiinteistötoimiala

Keskeiset tapahtumat sekä toimintaympäristön muutokset

- Kaupunkiympäristötoimialan toimintojen organisointi ja resursointi on käynnissä.
- Kaupunginhallitus päättää tilapalvelukeskuksen perustamisesta.
- Hulevesien hoidon osalta haetaan toteutusmallia, joka tuodaan päätöksentekoon syksyn 2017 aikana.

Kiinteistötoimiala

Selvitys olennaisista talousarviopoikkeamista ja niiden syistä

- Kiinteistöliikelaitoksen suunnitteluluvun toteutumaksi ennustetaan 64,5 milj. euroa (TA 63,7 milj. euroa).
- Investointimenojen toteutumaksi ennustetaan 66,7 milj. euroa (TAM 71,5 milj. euroa).
- Kiinteistöjen myyntivoittotavoite toteutuu näillä näkymin 2,2 milj. euroa talousarviota suurempana (sis. Kakolanmäen maanalaisen luolatilan käyttöoikeuden luovutuksesta saadun korvauksen).
- Kiinteistöliikelaitoksen talousarvioon sisällytetty 1,5 milj. euron hulevesimaksutulo jää laskuttamatta v. 2017.

TOIMINTAKATE
(ennuste, netto)

64,5 M€

(Tulostavoitteen ylitys 0,8 M€)

HENKILÖSTÖ
(ennuste)

209 htv

(1 htv yli tavoitteen)

Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos

Selvitys olennaisista talousarviopoikkeamista ja niiden syistä

- Talous toteutuu budjetin mukaan eikä ole mitään suuria muutosuhkia näköpiirissä, että tilanne muuttuisi loppuvuoden aikana.
- Investointimäärärahat nousivat tälle vuodelle 1,6 Meurosta 2 Meuroon, joka on toistaiseksi riittävä taso kaluston hankintahintojen ja poistoajan noususta huolimatta.
- Ensihoidon talousennusteeseen liittyy yleensä enemmän epävarmuustekijöitä toimialan kokonaisuuteen verrattuna, johtuen ulkoisen rahoituksen muutoksista ja palvelun kysyntätarpeista.

V-S aluepelastus

TOIMINTAKATE
(ennuste, netto)

2,1 M€

(Tulostavoite toteutuu)

HENKILÖSTÖ
(ennuste)

542 htv

(7 htv alle tavoitteen)

Kiitos!